

Flogvit á flogi

Á FLOGI. Niels Egelund er flogskipari hjá Atlantsflog. Men hann er einnig professari í sernámsfróði og útbúgvin sálarfróðingur. Hann er ein maður, ið hefur nógvur hugsanir um mong viðurskipti; og hann torir at vera óðrvisi. Lesið fyrta part av samrøðu við mannin, sum bert einaferð hefur fingið minni enn 13 til próvtøku, og sum ta ferðina fór til nýggja próvtøku...

Teir siga, at honum dæmar best kvinnur undir 35; tað skulu sum flogfóru vera altíðandi í rakstri. Óðrvið ein hugsan, ið ikki skal takast fyrri annað enn hon er; skrogg og gep frá monnum, ið skráðu seg, tá ongin kvinna er í eyggjum.

Touch down er klokkan er 16.49, ella «nínogfyrre», sum sagt verður á flogmáli. Tað er sunnudagur, 29. august 1999, og í skiparsetinum í bakborti, stur hin 54 ára gamli Niels Egelund, og undir hansara lú, ein ungur froysskar stýrnabúur.

Niels Egelund er flogskipari hjá Atlantsflog; sjálvt Boeing 747, ella Jumbo-jettin hevur hann flogið. Men sami maður, ið er so krígur í luftini, er einnig professari í sernámsfróði og stovns- og lestrarleisti á danska læraraskúlinum. Hann er útbúgvin sálarfróðingur og doktari í námsfróði.

– Vóru vit tíggu minuttir seinni, so vóru vit noyðir at fara til Bergen, sigur Niels Egelund við stýrimannin, meðan mennirnir í vóllum leggja kubb- ar, men bert áðrenn hitti hann ein sveinmálspjallari, ið einnig var flogskipari í danska ferðing, Hesin spurdi Niels Egelund, hvi hann ikki tók útbúgvingina sjálvur, og rindaði fyrri hana einni.

– Tá útbúgvingina fór eg undir, meðan eg gekk á læraraskúla í 1966, og fyrra ár seinni gekk eg viðmáttur sum flogskipari. Í 1971 gekk eg loyvi at flúga við tveimum torum. Meðan eg lærði til torar, og seinni meðan eg gjørdi mína hennarskúla, forvann eg mer so frægt av peningi, at eg megnaði at rinda fyrri flogútbúgvingina. Tá eg varð

Valdi lærararútbúgvingina
Vit sita og prita í crew-room, og tað er Niels Egelund, ella Eikilund, ið froyingarnir kalla hann (meðan teir syngja, at ongin er «man fyrri eikilund...»), ið hefur

»Eg veit væl, at umbiðin granskning verður mett at vera eitt slag av fróðligari pomografi, ið er ómetalliga høgavíðgongd og afturhaldssinnad. Sagt varð, at eg rann orindi fyrri statin og kapitalin; imóti teimum neyðarar menniskjum, sum eru lærararnir - næmingarnir koma í aðru røð, og hetta hevur verið námsfróðiliga grundhugsjónin frá sjevtíðarum og fram til í dag»

gjørt okkum sterka kaffinum, vit sita við.

Hann er ættur frá Óðense; og segan um flogskiparan Egelund, er eyðkend. Tíggu ára gamal fór at hann byggja modellflogfóru. Fyrst sveinmálspjallari, men seinni einn motorikkin. Longu heit ungur, var hann púra visur í, at hann fór at verða flogskipari í danska flogflotanum. Men, so skuldi ikki verða. Evarski liðið bygningsskrek á øðrum eygamum hevði við sær, at hann varð vrak- abur undir uppstokroyndini.

– Sjúkandi var tað forargiligt, men eg hugsaði, so so noyðist eg at finna mer okkurt annað at gera. Tá visti eg ikki, at tað var til at útbúga seg til flogskipara og rinda sjálvur. Níttan ára gamal valdi eg mer lærararútbúgvingina, tí eg visti, at lærarar høvdu nógv frí, og at eg sostatt fór at hava góða tíð at flúga. Longu tá eg var farin at flúga við sveinmálspjallari, sigur hann.

Niels Egelund fór, longu meðan hann gekk á læraraskúla í Óðense, undir at útbúga seg til flogskipara, men bert áðrenn hitti hann ein sveinmálspjallari, ið einnig var flogskipari í danska ferðing, Hesin spurdi Niels Egelund, hvi hann ikki tók útbúgvingina sjálvur, og rindaði fyrri hana einni.

– Tá útbúgvingina fór eg undir, meðan eg gekk á læraraskúla í 1966, og fyrra ár seinni gekk eg viðmáttur sum flogskipari. Í 1971 gekk eg loyvi at flúga við tveimum torum. Meðan eg lærði til torar, og seinni meðan eg gjørdi mína hennarskúla, forvann eg mer so frægt av peningi, at eg megnaði at rinda fyrri flogútbúgvingina. Tá eg varð

Óljukkrenn hevði avleiðingar
Men tá Niels Egelund hevði fingið pappir uppá, at hann var skikkaður at flúga við tveimum motorum, hugsaði hann við sær sjálvum: Hvi ikki søkja um starv í stóru flogflotanum. Fyrst í sjevtíðarum vóru SAS, Conair, Maersk og Sterling ráðgjafir á land- jørðini og «stemplab», setti eg ferð á lestrarin. Samstundis sákti eg um starv í SAS. Eg slapp fram at har, og varð sum annar stýr- maður settur umboð á flagepskip felagssins, Boeing 747, sigur Niels Egelund, ið tá júst var vordin lógur sum sálarfróðingur. Hetta var í 1976, og tiskil tók tað hon- um trý ár at gerast sálarfróðingur. Ein útbúgving, ið hjá vanligum menniskjum tekur 6 ár...

Marxistiskt men
– Eg helt meg hava úr at gera, og tiskil hevði eg undir lestrinum ikki tíð at kava niður í alt tað

at alt var vordin ein vani, og eg varð vordin troystur av «flogtenu- livinum», fór eg at lesa sálarfróði á fróðskaparsetinum í Keypmannahavn. Eg helt, at til bar at kroyta sálarfróðiliga vitan uppí bæði flúging og lærarastarv. Hetta var í 1. februar 1973, og á heysti sama ár var óljukkrenn veruleiki. Hon hevði við sær, at ein tróður av flogskiparum varð sagdur úr starvi. Tá hugsaði eg við mer sjálvum, at ní galti um at fáa fingarnar út, og lesa seg lidnan skjótast gjørligt.

Meðan áðrenn burtskiparir flog- skiparar bjargu sær tilveruna so dánt við at sprayta eftir á suð- arabískar eplaveitur, og uppáttur áðrenn gingi arbeidleysir á land- jørðini og «stemplab», setti eg ferð á lestrarin. Samstundis sákti eg um starv í SAS. Eg slapp fram at har, og varð sum annar stýr- maður settur umboð á flagepskip felagssins, Boeing 747, sigur Niels Egelund, ið tá júst var vordin lógur sum sálarfróðingur. Hetta var í 1976, og tiskil tók tað hon- um trý ár at gerast sálarfróðingur. Ein útbúgving, ið hjá vanligum menniskjum tekur 6 ár...

marxistiska mósnið, sum nógvir av mínum lestrarféløgum hildu vera so sera áhugavert. Vit sótu og gjørdi kapitaliskilvisar útgreining- ar um Dúnnald Dúnnu, og tiskil óneyðugt tvass, sigur Niels Ege- lung. Og hann meinar tað...

Alt hetta óneyðuga leyp Niels Egelund um, eins og hann kvittaði seg av við teir yngri lærararnar, sum undirvístu í sálarfróði. Hann nýtti í staðin tíðina saman við teimum gomlu lekturarnum og professarum, sum ongin annar lesandi tíndi at fáast við.

– Ofta vóru vit bara 3-4 lesandi, ið vóru til fyrlestrarar hjá hesum gomlu. So hildu hesir eldri, at best var, um vit fóru heim til teirra, og í heimin teirra fekk eg so privatundirvísing, sum var beinleiðis orsøkin til, at eg var lógur við lestrum so skjótt, sigur Niels Egelund, sum fekk eitt kommunalt granskingsstarv sein- anvegin hann var lógur sum sálarfróðingur. Meðan hann var lógur sum sálarfróðingur hjá fyrri SAS, men hetta gekk ikki í longdini. Arbeidsbyrðan var í tyngna lagi.

– Heimkomini eitt kvøldið, eg hevði verið í New York við mínum Boeing 747, seghu konan við meg, at hetta ikki kundi halda áfram. Vit høvdu tey smábøn við meg, at hetta ikki kundi halda áfram. Vit høvdu tey smábøn við meg, at hetta ikki kundi halda áfram. Vit høvdu tey smábøn við meg, at hetta ikki kundi halda áfram.

– Heima komið eitt kvøldið, eg hevði verið í New York við mínum Boeing 747, seghu konan við meg, at hetta ikki kundi halda áfram. Vit høvdu tey smábøn við meg, at hetta ikki kundi halda áfram. Vit høvdu tey smábøn við meg, at hetta ikki kundi halda áfram.

– Heima komið eitt kvøldið, eg hevði verið í New York við mínum Boeing 747, seghu konan við meg, at hetta ikki kundi halda áfram. Vit høvdu tey smábøn við meg, at hetta ikki kundi halda áfram. Vit høvdu tey smábøn við meg, at hetta ikki kundi halda áfram.

granska. Tá hesi kravbøð komu, hevði eg flogið fyrri lón í átta ár, og tiskil valdi eg granskningina. Eg seghu upp í SAS, tí teir hvørki vildu geva mer hálvt starv ella fariroyvi, sigur Niels Egelund.

Gjörðist umstríddur granskari
Flogskiparir fekk beinafvegin nýtt starv sum granskari og lærari á Læraraskúlinum í Keypmannahavn. Hann granskaði í, hvussu stóran týdning neminga- tilíð í flokkinum hevði fyrri frá- lærarnar.

– Flestu halda, at smár flokkar eru bestir, men hetta er beinleiðis burttvíð. Tvørturímóti: eru ov fáir næmingar, verður fráleran nakað so ófróðiliga kóhligt, so bæði lærarar og næmingar eru við at sovna, staðfestir Niels Egelund, sum einnig granskaði í t.d. niðar- legging av skúlin, flokksan- legging, foreldrahugsanum um fólkskúlan og vandið nýttina í serundirvísing.

Nógvu tóku ikki undir við úrslit- unum hjá hesum umstríddu granskara, og aftursvarini vóru ógile. At byrja við seghu hinir granskarnir, at Egelund var

ófróðilgur, og teir brúktu nógvu orku uppá at sía íva um gransk- ingarúslitini hjá honum. Sjálvur ger Egelund vart við, at hinir granskarnir ikki megnaðu at móðrøva nakran av móðrøðum sínum á einum yrkisligum grundarlagi.

– Lærararíð og starvsfelgar vóru í óhvi, tí eg eftir øllum at doma ikki skuldi halda meg vera. Eg var jú nógv yngri enn flestu teirra, og passaði als ikki inn í teirra hugnaliga dunnulívi; hartil hildu teir, at eg brúkti kjafi alla tíðina, sigur Niels Egelund.

Hovudsáðurnar hjá honum er, at trupulleikin í hugvísindaligan granskning er, at tað er torført at granska í viðkomandi viðurskiptum, og upp áður meira torført, um gransk- ingin í roynd og veru er nýtlígg...

Gjörðist professari
– Tá móðstóran í mínum egnu fróðiliga umhvørvi var storst,

at trupulleikin í hugvísindaligan granskning er, at tað er torført at granska í viðkomandi viðurskiptum, og upp áður meira torført, um gransk- ingin í roynd og veru er nýtlígg...

Hovudsáðurnar hjá honum er, at trupulleikin í hugvísindaligan granskning er, at tað er torført at granska í viðkomandi viðurskiptum, og upp áður meira torført, um gransk- ingin í roynd og veru er nýtlígg...

Hovudsáðurnar hjá honum er, at trupulleikin í hugvísindaligan granskning er, at tað er torført at granska í viðkomandi viðurskiptum, og upp áður meira torført, um gransk- ingin í roynd og veru er nýtlígg...

Hovudsáðurnar hjá honum er, at trupulleikin í hugvísindaligan granskning er, at tað er torført at granska í viðkomandi viðurskiptum, og upp áður meira torført, um gransk- ingin í roynd og veru er nýtlígg...

Hovudsáðurnar hjá honum er, at trupulleikin í hugvísindaligan granskning er, at tað er torført at granska í viðkomandi viðurskiptum, og upp áður meira torført, um gransk- ingin í roynd og veru er nýtlígg...

Hovudsáðurnar hjá honum er, at trupulleikin í hugvísindaligan granskning er, at tað er torført at granska í viðkomandi viðurskiptum, og upp áður meira torført, um gransk- ingin í roynd og veru er nýtlígg...

Hovudsáðurnar hjá honum er, at trupulleikin í hugvísindaligan granskning er, at tað er torført at granska í viðkomandi viðurskiptum, og upp áður meira torført, um gransk- ingin í roynd og veru er nýtlígg...

Hovudsáðurnar hjá honum er, at trupulleikin í hugvísindaligan granskning er, at tað er torført at granska í viðkomandi viðurskiptum, og upp áður meira torført, um gransk- ingin í roynd og veru er nýtlígg...

Orð: Hogni Mohr Myndir: Álvur Haraldsen

»Eg helt meg hava úr at gera, og tiskil hevði eg undir lestrinum ikki tíð at kava niður í alt tað marxistiska mósnið, sum nógvir av mínum lestrarféløgum hildu vera so sera áhugavert. Vit sótu og gjørdi kapitaliskilvisar útgreining- ar um Dúnnald Dúnnu, og tiskil óneyðugt tvass»

bóðu 24 av 35 starvsféløgum í tíðindaskrivni til danskar fjölmiðlar frá, at tað eg hevði gjørt, var ónyttiligt. Áðrenn hetta tíðindaskriv, hevði eg longu sòkt um professaraðembeti, eins og eg bað um at verða upplutur til lektara. Eg gjørdist lektari við rísi, og í sambandi við profess- araðembetið, varð sjálvandi neyðugt hjá teimum, ið ráddu fyrri borgum á læraraskúlanum, at lesa alt mitt skrivaðu tilfar sera nógveimiliga. Niðurstøða teirra var, at tilfarið var minst líka gott sum so mangt annað, sigur Niels Egelund, og leggur flennandi afturat, at hann, júst orsakað av sama tíðindaskrivni, slapp at grundgeva fyrri sinum gransk- ingarúslitum í fleiri tíðinda- sendingum í danskam sjónvarpi. Tað vóru móðstóranin hansara óngandið sloppir.

Fyrsta, og eftir øllum at doma hin mest sprengifrima gransing- aruppgávan hjá Egelund um nem- ingatal í flokkum var umbiðin av tverandi danska kenslulá- ráðararnum, Dorte Børnedsen. Hetta er tað, ið nevnt verður «um- biðin granskning», og var tað ikki serliga valdmið í fróðiliga um- hvørvinum, men hetta er gransk- ingin, ið Niels Egelund hevur arbeitt við, og framvegis ætlar sær at arbeiða við.

Úr fróði og á flog
– Eg veit væl, at slík granskning verður mett at vera eitt slag av fróðligari pomografi, ið er ó- metalliga høgavíðgongd og aftur- haldssinnad. Sagt varð, at eg rann orindi fyrri statin og kapitalin; imóti teimum neyðarar menniskj- um, sum eru lærararnir - næming- arnir koma í aðru røð, og hetta hevur verið námsfróðiliga grund- hugsjónin frá sjevtíðarum og fram til í dag, sigur Niels Ege- lung, sum í 1988 ikki longur tíndi at virka í hesum fróðiliga um- hvørvi. Hann tíndi ikki longur at arbeiða imóti tí stóru móðstóran, og altíð verða hin sum fekk ein undir vangan, sum hann máler seg.

Egelund ætlar sær eitt profess- araðembeti í sálarfróði, men mó- stóran gjørdi, at umsóknin óng- andi varð viðgjørd. Ístaðin var embeðstíð avtíð. Hetta var í 1988.

– Tá varð eg so sior, at eg gekk og froysti eitt heilt vik- skifti. Kortin fór eg til arbeiðis aftur minnargongdin eftir. Men á veg í bili út í læraraskúlan ringdi ein sum eg kendi í lítila danska flogflotanum, Muk-Air, og seghu, at teir høvdu keypt sær ein Fokker 27 (sum íslendingar flúga til Føroya í, h.t.m.), og um

eg ikki vildi koma og hjálpa teim- um at útbúga flogskiparar til hetta flogflot, og einnig sjálvur vera ein av trimum skiparum á flog- farinum. Eg ringdi til konuna - fyrst, og hon játtaði. Síðan ringdi eg til stjóran á læraraskúlanum og bað um fariroyvi. Hann játtaði einnig. Síðan vendi eg bilinum og koyrdi út til Muk-Air, heldur enn at fara á læraraskúlan, sigur Niels Egelund, sum seinni gjørdist flogleiðari í Muk-Air, og var tað í trý ár.

Men ein dagin ringdi ein froy- ingur púra óventad til hansara. Hetta var klokkan 14, og tveir tímar seinni stóð Niels Egelund til reiðar á flogflotstíðni í Kasrø, á veg til samráðingar við stjóran í Atlantsflog, ið tá æt Heri Morten- sen. Heri vildi hava Niels at vera við at byggja froyiska flogflageið upp.

Dámdí veld í Føroyum
Niels Egelund og Heri Mortensen tóku morgunin eftir í bondina á hvar øðrum, og nakrar dagar seinni fór danski flogskiparin til Bretlands at verða umskilabur til BA146e flogflotið hjá Atlantsflog. Hetta var í 1991, og afturkomu til Føroya fløg Niels Egelund einar trýggjar mánaðar undir eftirliti av tí gamla garðva Hans Hansen, ið enn er eitt av áttúnum í froyiska flogflotanum. Egelund var nú fløg- ur, fekk fyrra stírup á skjurtuna og gjørdist ein av skiparum á flagepskipi froyinga í luftini.

Froyiska kreppan, ið var ein óngingilgug veruleiki í 1993, hevði einn týðning fyrri danan Niels Egelund. Atlantsflog noyð- ist ta at gera eina avtalu við Maersk Air, og henda avtala hevði við sær, at flogflotan minkaði við einum góðum tróðgi. Neyð- ugt var at senda flogskiparar til húsar, teir yngstu, og so danan Niels Egelund. Hann sigur sjálvur orsøkina vera, at hann var ov dýrur fyrri flogflotan.

– Harumframt høvdu vit avtal- ad, at eg bert skuldi vera í felag- num amvakað tíð. Eg var ó- metalliga keddur, tá eg var koyrd- ur, tí mer hevði dámt væl at ar- beida í felagnum, eins og mer dámdí veld at flúga í Sørvági. Eg var nú arbeidsleysur flogskipari, sálarfróðingur og doktari í náms- fróði. Men, nú visti tað seg sein- anvegin, at læraraskúlin vildi hava onkran at skipa eina gransk- ararútbúgving í Mogloja. Eg bjó- aði meg til, og fekk hálvdagsst- arv í sambandnum, og pína doy, um eg ikki eisini fekk hálvdags- sturv í gamla flogflageið mínum, Muk-Air, sigur Niels Egelund.

Seinni partur næsta leygardag

Lesið í næsta leygardagsblaði um, hvørja hugsan flogskiparir og professarnir, Niels Egelund, hevur um tað hann skírir hina ófanta- ligu og fersku líkaseluna í danska fólkskúlanum. Eisini sigur Egelund frá, hvi hann heldur flogflotið hjá froyingum vera nógv betur til Føroya, enn tað hjá Maersk Air.

Tað tók Niels Egelund trý ár at lesa til sálarfróðing. Vanliga tekur tað seks ár

